

POLITIHØGSKOLEN

STUDIEPLAN

VIDEREUTDANNING I VEILEDNINGSPEDAGOGIKK

30 studiepoeng

Godkjent i høgskolestyret

6. juni 2012

Revisjon av modul 1 godkjent av

rektor 25. februar 2016

1. Innledning

Veiledning utøves innenfor mange områder i politi- og lensmannsetaten. Dette gjelder spesielt i funksjon som praksisveileder, praksisansvarlig, hospitantveileder og leder. Videreutdanning i veiledningspedagogikk kvalifiserer for veiledningsoppgaver på alle nivåer og områder og er relevant for alle som har veiledningsoppgaver tillagt sin funksjon, eller har bruk for veiledningskompetanse i sitt arbeid.

Hensikten med veiledning er å skape en mer synlig sammenheng mellom teori og praksis, og å bidra til refleksjon, bevisstgjøring og læring. Å være veileder krever derfor yrkeserfaring, veiledningskunnskaper og -ferdigheter, profesjonelle holdninger og pedagogisk kompetanse.

Utdanningen består av tre moduler som må tas i angitt rekkefølge. Modulene gir 30 studiepoeng til sammen:

- Modul 1: 5 studiepoeng
- Modul 2: 10 studiepoeng
- Modul 3: 15 studiepoeng

2. Formål

Formålet med utdanningen i veiledningspedagogikk er å utdanne reflekterte og handlekraftige veiledere som kan bidra til å utvikle politi- og lensmannsetaten.

3. Målgruppe og opptakskrav

3.1 Målgruppe

Utdanningen retter seg mot ansatte i politi- og lensmannsetaten som har veiledningsoppgaver tillagt sin funksjon eller utøver veiledning i sitt arbeid. Ansatte i samarbeidende etater kan også søke utdanningen. Det forutsettes at deltakere fra politiet er valgt ut i henhold til lokale kompetanseplaner.

3.2 Opptakskrav

Modul 1:

Søkere må dokumentere følgende formelle krav:

Utdanning:

- Bestått bachelor/ 3-årig politiutdanning eller annen relevant utdanning minimum på bachelornivå

Tilsettingsforhold/ praksis:

- ansettelse i politi- og lensmannsetaten eller i samarbeidende etater

Søkere som ikke tilfredsstillter de formelle kravene må dokumentere følgende:

- bestått 2-årig utdanning fra Politiskole med minimum 60 studiepoeng/ 1680 timer etterutdanning erstatter kravet til bachelor/ 3-årig politiutdanning

Modul 2:

Søkere må dokumentere følgende formelle krav:

Utdanning:

- bestått bachelor/ 3-årig politiutdanning eller annen relevant utdanning minimum på bachelornivå
- bestått modul 1 i veiledningspedagogikk eller tilsvarende utdanning

Tilsettingsforhold/praksis:

- ansettelse i politi- og lensmannsetaten eller i samarbeidende etater

Søkere som ikke tilfredsstillter de formelle kravene må dokumentere følgende:

- bestått 2-årig utdanning fra Politiskole med minimum 60 studiepoeng/ 1680 timer etterutdanning erstatter kravet til bachelor/ 3-årig politiutdanning

Modul 3:

Søkere må dokumentere følgende formelle krav:

Utdanning:

- bestått bachelor/ 3-årig politiutdanning eller annen relevant utdanning minimum på bachelornivå
- bestått modul 2 i veiledningspedagogikk eller tilsvarende utdanning

Tilsettingsforhold/praksis:

- ansettelse i politi- og lensmannsetaten eller i samarbeidende etater

Søkere som ikke tilfredsstiller de formelle kravene må dokumentere følgende:

- bestått 2-årig utdanning fra Politiskole med minimum 60 studiepoeng/ 1680 timer etterutdanning erstatter kravet til bachelor/ 3-årig politiutdanning

4. Generell kompetanse

Studentene kan etter gjennomført utdanning:

- veilede enkeltpersoner eller grupper
- veilede situasjonstilpasset, forskningsbasert og erfaringsbasert
- fremstå med selvinnsikt og trygghet som veileder og i yrkesrollen
- identifisere og vurdere etiske dilemmaer i veiledning
- legge til rette og motivere for læring gjennom veiledning
- bidra til utvikling av veiledning i egen etat

Først etter å ha fullført alle de tre modulene vil studentene ha oppnådd den generelle kompetansen som beskrives.

5. Modul 1 - 5 studiepoeng

Modulen er en innføring i praktisk og teoretisk veiledning hvor refleksjon over handling er sentralt.

5.1 Kunnskaper

Studentene har etter gjennomført utdanning kunnskap om:

- veiledningsbegrepet
- praksisteori
- veiledningsstrategien handling og refleksjonsmodellen
- veiledningsprosesser
- relasjoner i veiledning
- etiske utfordringer som veileder

5.2 Ferdigheter

Studentene kan etter gjennomført utdanning:

- redegjøre for veiledningsstrategien handling og refleksjonsmodellen
- planlegge og gjennomføre veiledning som fremmer refleksjon over handling
- identifisere og reflektere over etiske utfordringer i veiledning

5.3 Organisering og arbeidskrav

Studiet er organisert som et deltidsstudium, hvor gjennomføringen kan variere fra å være helt nettbasert til helt samlingsbasert.

Studiet skal som hovedregel gjennomføres i løpet av fire måneder. Utdanningen er estimert til ca. 140 timer.

Arbeidsmåtene i studiet skal bidra til å gi studentene godt læringsutbytte, og særlig belyse sammenhengen mellom teori og praksis. Det legges vekt på varierte arbeidsformer med stor grad av studentaktivitet.

Studentarbeidet kan bestå av gruppearbeid, individuelt arbeid, veiledningsøvelser og litteraturstudier.

I den samlingsbaserte gjennomføringen, utgjør samlingene inntil 35 timer som kan fordeles over kortere og lengre tid. Det er obligatorisk deltakelse på samlingene.

En nettbasert læringsplattform benyttes i administrering og pedagogisk gjennomføring av begge studiemodellene.

Arbeidskrav

Følgende arbeidskrav må være oppfylt og godkjent før studenten får avlegge eksamen:

- planlegge og gjennomføre en veiledningssamtale med bruk av handling og refleksjonsmodellen. Studenten er selv ansvarlig for å finne en egnet veisøker til å gjennomføre arbeidskravet.
- skrive en oppgave om eget læringsutbytte fra hele veiledningsprosessen med erfaringer fra veiledningssamtalen (1000 ord)
- lese og kommentere to medstudenters oppgaver

5.4 Vurdering

Modulen avsluttes med en eksamen hvor studenten skal planlegge, gjennomføre og vurdere en reell veiledning. Studenten er selv ansvarlig for å finne en egnet veisøker til å gjennomføre eksamen, etter kriterier fastsatt av Politihøgskolen. Det benyttes karakterene bestått/ikke bestått.

5.5 Litteratur

5.5.1 Obligatorisk pensum - (246 sider)¹

Lauvås, P. & Handal, G. (2014). *Veiledning og praktisk yrkesteori*. Oslo: Cappelen Damm Akademiske. Pensum: s. 21 - 56, 131 - 139 og 203 - 226 (68 s.)

Lien, T. (2006). *Veiledningens hemmelighet - Læring og relasjoner*. Bergen: Fagbokforlaget. Pensum: s. 44-94. (51 s.)

Mathisen, P. (1999). *Veiledningsbegrepet - en vandring i et villnis*. I: Årbok - Veiledernetverket i Agder (s. 10-14). Kristiansand: Høgskolen i Agder. (5 s.)

Mathisen, P. & Høigaard, R. (2002). *De veiledningslike samtalene*. Norsk pedagogisk tidsskrift, 86(6), 473-479. (7 s.)

Mathisen, P. & Høigaard, R. (2004). *Veiledningsmetodikk - En håndbok i praktisk veiledningsarbeid*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. Pensum: s. 26-140. (115 s.)

5.5.2 Aktuell tillegglitteratur (ikke obligatorisk)

Handal, G. & Lauvås, P. (1999). *På egne vilkår. En strategi for veiledning med lærere*. Oslo: Cappelen Akademisk. (158 s.)

¹ Pensum revidert februar 2016

6. Modul 2 - 10 studiepoeng

Modulen er en påbygning i praktisk og teoretisk veiledning. Utdypende forståelse for en veiledningsstrategi som fremmer refleksjon over handling og bevisstgjøring av yrkespraksis, står sentralt. Det legges også vekt på en løsningsfokuset tilnærming og mesterlære.

6.1 Kunnskaper

Studentene har etter gjennomført utdanning kunnskap om:

- løsningsfokuset tilnærming i veiledning
- mesterlære
- observasjon og persepsjon
- kommunikasjon og samspill i veiledning
- evaluering og tilbakemelding
- veiledning i egen etat
- didaktikk

Studentene har etter gjennomført utdanning utvidet kunnskap om:

- veiledningsbegrepet
- veiledningsstrategien handling og refleksjonsmodellen
- etiske utfordringer som veileder

6.2 Ferdigheter

Studentene kan etter gjennomført utdanning:

- planlegge, gjennomføre og begrunne valg av strategi og metoder i veiledningen
- benytte løsningsfokuset tilnærming i veiledning
- identifisere og legge til rette for mesterlære i lærings situasjoner
- identifisere og vurdere egen observasjon og persepsjon
- evaluere og gi konstruktiv tilbakemelding

6.3 *Organisering og arbeidskrav*

Studiet er organisert som et deltidsstudium med samlinger og studiearbeid utenom samlingene, og skal som hovedregel gjennomføres i løpet av seks måneder. Utdanningen er estimert til 280 timer. I dette ligger deltakelse i undervisning, veiledningsøvelser, individuelt arbeid, gruppearbeid, nettbasert arbeid og litteraturstudier.

Arbeidsmåtene i studiet skal bidra til å gi studentene godt læringsutbytte, og særlig belyse sammenhengen mellom teori og praksis. Det legges vekt på varierte arbeidsformer med stor grad av studentaktivitet.

Samlingene utgjør inntil 70 timer som kan fordeles over kortere og lengre tid. Det er obligatorisk deltakelse på samlingene.

En nettbasert læringsplattform benyttes i administrering og pedagogisk gjennomføring av studiet.

Arbeidskrav

Følgende arbeidskrav må være oppfylt og godkjent før studentene får avlegge eksamen:

- To veiledningssløyfer på egen arbeidsplass. Studenten er selv ansvarlig for å finne en egnet veisøker til å gjennomføre arbeidskravet.
- Et notat med refleksjoner og faglige begrunnelser over veiledningssamtalene

6.4 *Vurdering*

Modulen avsluttes med en praktisk veiledningsprøve og en teoretisk hjemmeeksamen på nett. Begge eksamener må bestås. Det benyttes karakterene bestått/ikke bestått.

6.5 Litteratur

6.5.1 Obligatorisk pensum - (426 sider)²

- Bachke, C. C. (2000). *Veiledningsbegrepet - hvordan tolkes og anvendes det i veiledningslitteraturen?* Norsk pedagogisk tidsskrift, 84 (2-3). Pensum: s. 139-150. (11 s.)
- Eide, H. & Eide, T. (2011). *Kommunikasjon i relasjoner: Samhandling, konfliktløsning, etikk*. Oslo: Gyldendal. Pensum: s. 66-96, 100-126, 198-216, 220-247 og 311-328. (122 s.)
- Johnsen, B. (1999). «Hva ser jeg når jeg ser? Og hva sier jeg at jeg ser» (2. utg.). Bekkestua: Høgskolen i Akershus. (35 s.)
- Langslet, G. J. (2002). *LØFT for ledere: Løsningsfokusert tilnærming til typiske ledelsesutfordringer*. Otta: Gyldendal Akademisk. Pensum: s. 17-73 (57 s.)
- Lauvås, P., & Handal, G. (2014). *Veiledning og praktisk yrkesteori*. Oslo: Cappelen Damm akademisk. Pensum: s. 5-6, 9-11, 121-130, 140-157, 158-190 og 227-296. (137 s.)
- Lien, T. (2006). *Veiledningens hemmelighet - Læring og relasjoner*. Bergen: Fagbokforlaget. Pensum: s. 12-27. (16 s.)
- Mathisen, P. & Høigaard, R. (2004). *Veiledningsmetodikk - En håndbok i praktisk veiledningsarbeid*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. Pensum: s. 11-23 og 141-165. (38 s.)
- Olsen, K.R. (2013). *Veiledning og praksisrollen i lærerutdanningen - mester eller reflekterende samtalepartner?* I L. G. Lingås & K. R. Olsen (red.), *Pedagogisk veiledning*. Oslo: Gyldendal Akademisk. Pensum: s. 24-41. (10 s.)

6.5.2 Forutsettes kjent

Pensum fra modul 1

² Pensum revidert februar 2016

7. Modul 3 - 15 studiepoeng

Modulen er en videre påbygning i praktisk og teoretisk veiledning, med vekt på gruppeveiledning, gestaltveiledning og systemteori i veiledning. Modulen skal også bidra til inngående kjennskap til veiledning som fremmer refleksjon over handling.

7.1 Kunnskaper

Studentene har etter gjennomført utdanning kunnskap om:

- gruppeveiledning
- gestaltveiledning
- systemteoretisk veiledning
- gruppeprosesser og konflikthåndtering
- pedagogisk grunnsyn og veiledning

Studentene har etter gjennomført utdanning inngående kunnskap om:

- veiledning som læringsaktivitet
- kommunikasjon og samspill i veiledning
- vurdering av egen og andres veiledning
- etiske dilemmaer som veileder og i veiledning

7.2 Ferdigheter

Studentene kan etter gjennomført utdanning:

- planlegge, gjennomføre og begrunne gruppeveiledning
- vurdere og benytte hensiktsmessig veiledningsstrategi
- identifisere konflikter og velge tiltak for å håndtere disse
- diskutere pedagogisk grunnsyn og veiledning
- utvikle seg selv som veileder

7.3 Organisering og arbeidskrav

Studiet er organisert som et deltidsstudium med samlinger og studiearbeid utenom samlingene, og skal som hovedregel gjennomføres i løpet av seks måneder. Utdanningen er estimert til 420 timer. I dette ligger deltakelse i undervisning, veiledningsøvelser, individuelt arbeid, gruppearbeid, nettbasert arbeid og litteraturstudier.

Arbeidsmåtene i studiet skal bidra til å gi studentene godt læringsutbytte, og særlig belyse sammenhengen mellom teori og praksis. Det legges vekt på varierte arbeidsformer med stor grad av studentaktivitet.

Samlingene utgjør inntil 120 timer som kan fordeles over kortere og lengre tid. Det er obligatorisk deltakelse på samlingene.

En nettbasert læringsplattform benyttes i administrering og pedagogisk gjennomføring av studiet.

Arbeidskrav

Følgende arbeidskrav må være oppfylt og godkjent før studentene får avlegge eksamen:

- To veiledningssamtaler på egen arbeidsplass. Studenten er selv ansvarlig for å finne en egnet veisøker til å gjennomføre arbeidskravet.
- Et notat med refleksjoner og faglige begrunnelser over veiledningssamtalene
- En fagoppgave hvor veiledning i egen etat belyses gjennom relevant teori (inntil 3500 ord).

7.4 Vurdering

Modulen avsluttes med en praktisk veiledningsprøve og en teoretisk hjemmeeksamen på nett. Begge eksamener må bestås. Det benyttes karakterene bestått/ikke bestått.

7.5 Litteratur

7.5.1 Obligatorisk pensum - (669 sider)³

- Bang, S., & Heap, K. (1999). *Skjulte ressurser - om veiledning i grupper* (G. Nickelsen, Trans.). Oslo: Universitetsforlaget. (186 s.)
- Bjørndal, C. R. P. (2011). *Hvordan kan veilederen utvikle sin kompetanse?* I T. J. Karlsen (red.), *Veiledning under nye vilkår - skapende prosesser i møtet mellom veileder og veisøker*. Oslo: Gyldendal Akademisk. Pensum: s. 208-231. (23 s.)
- Eide, H., & Eide, T. (2007). *Kommunikasjon i relasjoner - Samhandling, konfliktløsning, etikk*. Oslo: Gyldendal Akademisk. Pensum: s. 399-417 (18 s.)
- Ekeland, T.-J. (2014). *Konflikt og konfliktforståelse - for helse- og sosialarbeidere*. Oslo: Gyldendal akademisk. Pensum: s. 169-214 (45 s.)
- Gjems, L. (1995). *Veiledning i profesjonsgrupper*. Oslo: Universitetsforlaget. (125 s.)
- Gjems, L. (2012). *Kontekstuell veiledning - Snakke sammen, tenke sammen - lære sammen*. I A. K. Ulvestad & F. U. Kärki (red.), *Flerstemt veiledning*. Oslo: Gyldendal Akademisk. Pensum: s. 125-139. (14 s.)
- Hansen, I., & Thomassen, J. E. (2012). *Avhør og metodeutvikling - erfaringer fra svensk avhørskurs*.
<http://www.politiforum.no/no/nyttig/fagartikler/Avh%C3%B8r+og+metode%C2%ADutvikling+-+erfaringer+fra+svensk+avh%C3%B8rskurs.d25-SwtbY5u.ips>
(2 s.)
- Kristiansen, A., & Mathisen, P. (2005). *Etiske retningslinjer i profesjonelle veiledningsforhold*. Norsk pedagogisk tidsskrift, 89(03), (9 s.)

³ Pensum revidert februar 2016

- Kvale, S. (2007). *Livslang læring og veiledning i et postmoderne forbrukersamfunn*. I K. Åberg & T. Kroksmark (red.), *Veiledning i pedagogisk arbeid*. Bergen: Fagbokforlaget. Penum: s. 56-67. (11 s.)
- Langslet, G. J. (2002). *LØFT for ledere - løsningsfokusert tilnærming til typiske ledelsesutfordringer*. Oslo: Gyldendal akademisk. Penum: s. 116-135. (19. s)
- Larsen, A. S. (2011). *Å lytte til det uforutsette, det ukjente og det uforutsigbare*. I T. J. Karlsen (red.), *Veiledning under nye vilkår - skapende prosesser i møtet mellom veileder og veisøker*. Oslo: Gyldendal Akademisk. Penum: s. 50-67. (17 s.)
- Lauvås, P., & Handal, G. (2014). *Veiledning og praktisk yrkesteori*. Oslo: Cappelen Damm akademisk. Penum: s. 57-120, 191-202 og 297-351. (137 s.)
- Lingås, L. G. (2013). *Etikk i veiledning - veiledning i etikk*. I L. G. Lingås & K. R. Olsen (red.), *Pedagogisk veiledning* Oslo: Gyldendal Akademisk. Penum: s. 54-64. (10 s.)
- Skagen, K. (2007). *Et tema av "ytterste viktighet" - om veiledning i det senmoderne*. I T. Kroksmark & K. Åberg (red.), *Veiledning i pedagogisk arbeid*. Bergen: Fagbokforlaget. Penum: s. 34-55. (21 s.)
- Skagen, K. (2011). *Veiledningssamtalen - en egen talesjanger*. I K. Skagen (red.), *Kunnskap og handling i pedagogisk veiledning*. Bergen: Fagbokforlaget. Penum: s. 231-244. (13 s.)
- Søndenå, K., & Solberg, M. (2013). *Danningsfundert rettleiing - utvida tenking og kraftfulle refleksjonar*. I L. G. Lingås & K. R. Olsen (red.), *Pedagogisk veiledning*. Oslo: Gyldendal Akademisk. Penum: s. 42-53. (11 s.)
- Tveiten, S. (2013). *Veiledning - mer enn ord*. Bergen: Fagbokforlaget. Penum: s. 11-137. (126 s.)
- Wiig, C., & Wittek, L. (2013). *"Det beste var at ingen hadde rett" - om gjensidig studentveiledning som redskap i lærerutdanningen*. I L. G. Lingås & K. R. Olsen (red.), *Pedagogisk veiledning*. Oslo: Gyldendal Akademisk. Penum: s. 98-177. (19 s.)

7.5.3 Forutsettes kjent

Pensum fra modul 1 og 2